

FRAMTÍÐAR FØROYAR OG

Seinni partur

Stýring og samstarv – ábyrgð og skyldur

Altjóða gransking gevur eina greiða ábending um, at útlát av vakstrarhúsgassum vaksa alsamt. Staðfest verður eisini, at ein týðandi orsök til veðurlagsbroytingar er útlát frá mannavirksemi

At leggja um til ein grønan búskap er ikki bert neyðugt fyri at forða niðurlaðan av vistskipanum. Tað er eisini avgerandi fyri at varðveita og styrkja um kappingarførið hjá landinum.

LAGT TIL RÆTTIS: ANNELIEN RAMAKERS OG ERNST OLSEN

Føroyar í fremstu røð

Samrøða við Aksel Vilhelmsson Johannesen, løgmann

Tá Føroyar luttóku á Arctic Circle ráðstevnuni í Reykjavík, var endamálið at visa á teir møguleikar, sum okkara land kann bjóða í Norðuratlantshavi. Eisini SEV vísti á, hvussu Føroyar eru í fremstu røð, tá tað ræður um umhvørvi og grøna orku.

Tað er náttúrligt fyri einum landi sum Føroyar at taka veðurlagsbroytingar í álvara. Vit liva av náttúrliga tilfeingi okkara. Føroyar taka undir við tí altjóða samstarvinum, sum arbeiðir fyri at tálma vakstrarhúsgassi.

Her fara Føroyar tó enn longri, tá vit siga, at øll orkan á landi skal vera grøn longu í 2030. Hetta er ein týðningarmikil málsetningur.

Politiska skipanin fer at nýta møguleikarnar at skapa karmar, sum vera grønu orkunýtsluni til frama. Eitt nú arbeiðir landsstýrið við eini reglugerð, sum sigur, at hús, ið verða bygd eftir 2018, skulu vera olju-frí. Tað merkir, at øll orkan, sum verður nýtt í húsinum, skal vera grøn.

Landsstýrið fer at arbeiða burturav við líknandi málsetningum á serligum arbeiðsdegi í desember saman við eitt nú SEV. Endamálið er at tryggja nýskapandi og burðardyggar skipanir.

Altjóða samstarv

Landsstýrið virkar fyri, at Føroyar luttaka virknar í øllum viðkomandi samstarvi. Hetta ber ikki altíð gera, tá vit ikki veru sjálvstøðugt land. Tó prógva eitt nú altjóða fiskiveiðisamráðingarnar, at Føroyar hava veruligar møguleikar at vinna seg fram sum viðurkendur partur í altjóða samstarvi.

Tá nú Føroyar ikki eru limir í hvørki ES ella EBS merkir tað, at

Tað er náttúrligt fyri einum landi sum Føroyar at taka veðurlagsbroytingar í álvara, sigur Aksel V. Johannesen.

vit hava avmarkaðan møguleika at ávirka. Hinvegin verður arbeitt fyri at vinna Føroyum fullan limaskap í Norðurlandaráðnum umframt í EFTA, WTO og IOC.

Í sambandi við veðurlagssamráðingar hava Føroyar arbeitt fram móti málum, sum spurdust burtur úr KOP15 í Keyptmannahavn í 2009. Síðani hava vit tó sett enn størri mál fyri eitt nú 2030. Hóast summi mál ikki verða rokkin heilt, so merkir tað sum oftast, at nógv verður avrikað hóast alt.

Útnorður og Arktis

Føroyar luttaka virknar í Arktiska Ráðnum, hóast vit formiliga eru partur av donsku sendinevndini. Endamálið er at vera ein viðkomandi og konstruktivur partur av virkseinum. Eitt nú vilja vit verja nýggjar

veiðimøguleikar í Arktis.

Landsstýrið virkar somuleiðis fyri eini felags útnorðurtilgongd í samstarvi við Norðurnoreg. Endamálið er at skapa ein sterkan norðuratlantsfelagsskap, sum arbeiðir fyri felags áhugamálum.

Eisini skulu Føroyar fyrireika seg at gerast tænaðstøðugir fyri skipaferðslu her um leiðir. Longu nú er nógv ferðsla, men enn fáa Føroyar ov lítið burtur úr. Landsstýrið fer at gera íløgur í átøk, sum kunnu vera við til at fyrireika okkum at menna eina slíka vinnu – ikki minst tá hugsað verður um eina virknari útnyrðingsleið í framtíðini.

Vandi í vælferð

Um hesar ætlanir gerast veruleiki, merkir tað eisini, at meira virksemi færir til meira burturkast og útlát. Tað er ein avbjóðing, sum vit mugu taka í álvara.

Málið er, at okkara fiskifloti verður minni dálkandi. Sama er galdandi fyri aðrar skipabólkar. Men tað er samstundis greitt, at okkum vantar loysnir og tøkni, sum kann tryggja burðardyggja og reina fiski- og skipavinnu.

Tað er kostnaðarmikið at granska og menna slíkar loysnir, men eg trúgvi, tað fer at koma. Tá skulu Føroyar vera til reiðar at taka ímóti nýggju tøkni. Sum ein liður í tilgongdini hevur landsstýrið játtað pening til bæði gransking og til Fróðskaparsetrið.

Vit vita, at fiskakeyparar lona seljarum, sum kunnu vísa á, at vinnan byggir á burðardyggja og grøna framleiðslu. Og her skulu Føroyar sjálvandi vera í fremstu røð.

Útnorður í broyting

Samrøða við Bill Justinussen, fyrrverandi formann og forseta í Útnorðurráðnum

Heimurin hevur stóran áhuga fyri náttúruni og náttúrutilfeingið í útnorðurøkjum. Eisini veðurlagsbroytingarnar gera, at altjóða samfelagið ynskir at taka lut í bæði umsiting og gagnnýtslu av okkara parti av heiminum.

Í løtuni síggja vit, hvussu Føroyar, Ísland og Grønland gera avtalur við umheimin, sum sjálvandi gagna áhugamálum hjá hvørjum landi sær, men ikki altíð økið sum heild. Tað merkir stundum, at útnorðurlond verða sett upp ímóti hvørjum øðrum, og er tað tá lættari hjá eitt nú ES at samráða seg fram til fræg-

astu fyrimunirnar.

Tí skulu útnorðurlond í størri mun mæta umheimin á ein samskipaðan hátt. Tá vildi talan verið um eitt sterkt, stórt og ríkt øki, sum kundi sett dagsskránna betri og hildið fast um felags krøv. Tað er ein spurningur um politiskan vilja og samskipan, har londini semjast um ávís øki, har felags fyrimunur verður settur fremst.

Hvat megnar Útnorðurráðið

Styrkin hjá Útnorðurráðnum er lutfalsliga stóra umboðanin av